

VINTE RÄPPEL

TEXT: Sanna Rosell/FOTO: Jan Rosell

Dan före dan före avresedan. Vi jämnar julen hemma detta år, och ger istället varandra en klapp som inte ens tomten kan bräcka: en resa med familjen till staden som aldrig sover, New York. Mystiken kring det "the big Apple" har i många år fascinerat turister – och nu är jag själv en av dem. Jag har samma pirriga känsla i magen som kvällen före mina barndomars julaftnar. Resfebern är nästan lika spännande som att vakna upp och se om tomten verkligen har åtit upp hela gröten.

STADENS STÅTLIGA SKYLINE tornar upp sig framför oss när vi rullar in mot Applets pulserande citykärna. Mot den decemberkylliga, klara himlen radår skyskraporna upp sig som legoklossar i olika nyanser av grått. Taxibilen är försäts senapsgul och dess chaufför en kopla av sutanen i Aladdin. Hans kqrarande mellanostern-bryrning mullrar takt med bilens utslitna stötdämpare medan vi susar in i hjärtat av staden.

FRIHETSSTATYN SKYMTAR FÖRBI i sin gröna särk. Liten och pligg står hon där, som hon stått i långt över hundra år, med armen i skyn och speljands ut över Atlanten.

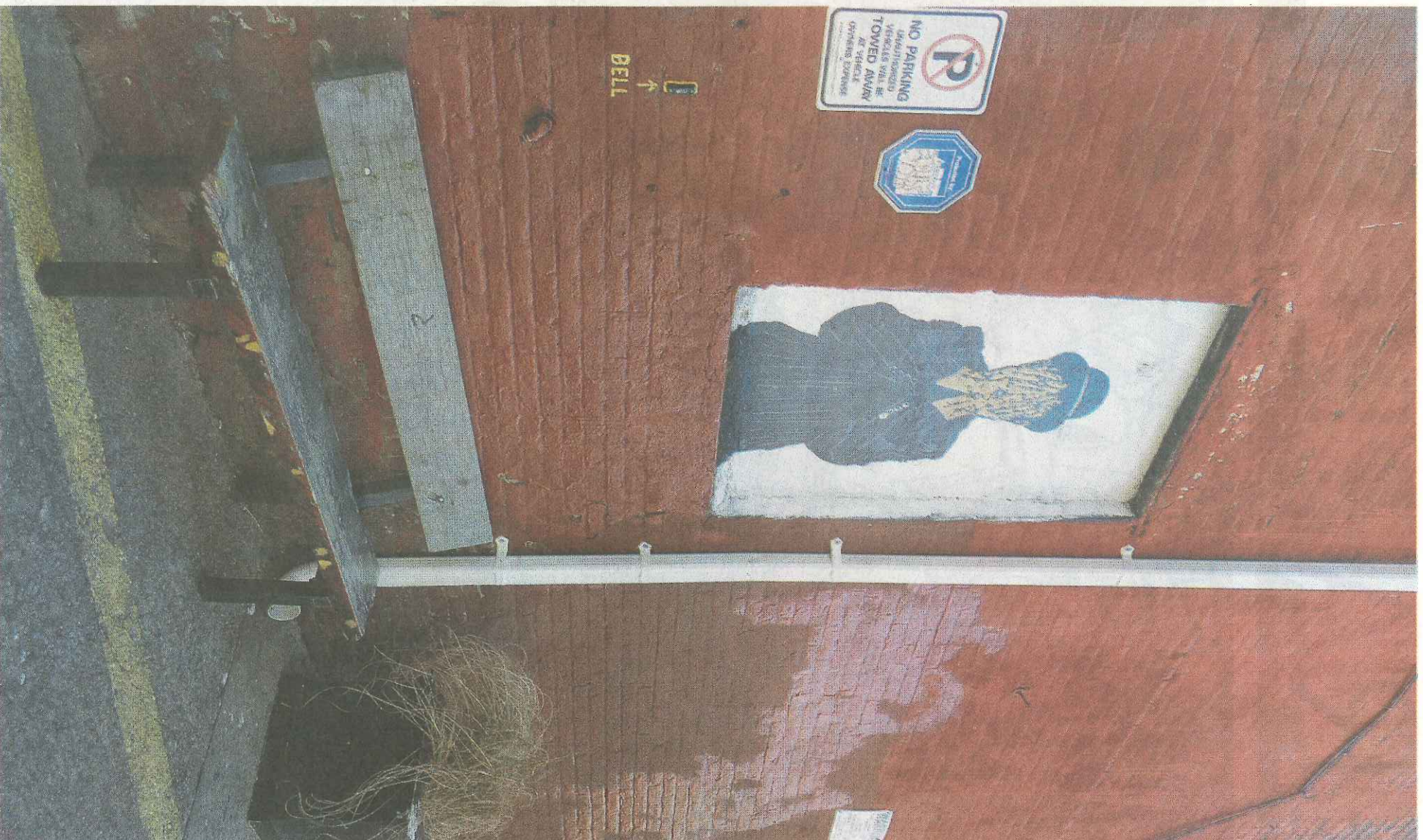
DET ÄR JULAFTON OCH VI ÄR I NEW YORK. På den soliga julfotonen traskar vi omkring på Highline – en gammal tåggräns som numera används som promenadstråk av kvarterrens innefolk. Det blåser kalla vindar, men solen värmer våra vinberbleka kinder.

KLOCKAN NÄRMAR SIG TRE och istället för Kalle och Julskinka besöker vi en amerikansk diner - ett måste när man är "over here". Tycka vad man tycka vill om maten och servicen, men mer genuint än kaffeblask och cupcakes blir det inte. Addera dessutom en släpig, trynkig men ack så clownsminkad servitris, så är den amerikanska dnerdrömmen komplett.

JULAFTONSKVÄLLEN LIDER MOT SITT SLUT.

Skyrningen lägger sig som ett rosarött täcke över staden och bäddar in sista minuten-shoppare och storstradshungliga turister i ett kvälligt mörker. Med natten som bakgrund lyser Times Square upp, mer bländande än någonsin. Blinkar, lyser, blipper i regnbågensa alla färger, nästintill psykodeliskt. Vid Rockefeller Center står jättegranen i sin färgglada ljusskrud och vakar över barren, som på vingliga ben liknar Bambi på den hala isen nedanför. Någonstans innanför kokongen av täckjackan sprider sig en värmande julkänsla hos mig.

”BROOKLYNÖN

VISAR SIG VARA MER
ÄN BARA MYSIGA
INVANDRARKVARTER
MED HIMMELSKA
DONUTS.”

omkring i Brooklyn Heights, bland mastodonvillor och mindre palats. Utsikten över Manhattan och Brooklyn Bridge är mäktig, och vetenskapen om att för ett decennium sedan stod två torn till där, gör upplevelsen än mer påtaglig.

DET ÄR ANNANDAGENS KVÄLL OCH DET BETYDER HOCKEY. Derby mellan New York Rangers och New York Islanders i Madison Square Garden. Kanslian när 18.500 personer ställer sig upp och sjunger nationalsången, med handen patriotiskt på bröstet och kepsen i näven, får mig nästan att tappa andan. Den amerikanska kärleken för fosterlandet är så mäktig och förtar nästan blicken på publikfavoriten och matchhjälten allas vår Henke Lundqvist. Matchen blåser igång och slutar i vinst för Henke och the Rangers – såklart. Hade vi förväntat oss något annat när hejarklacken skriker kärleksförklaringar till svensken på plan, matchhjälten som håller nollan match efter match?

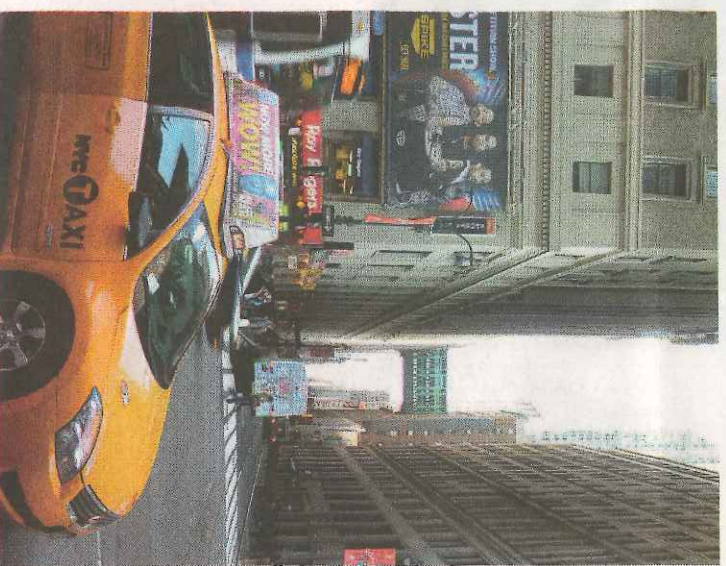
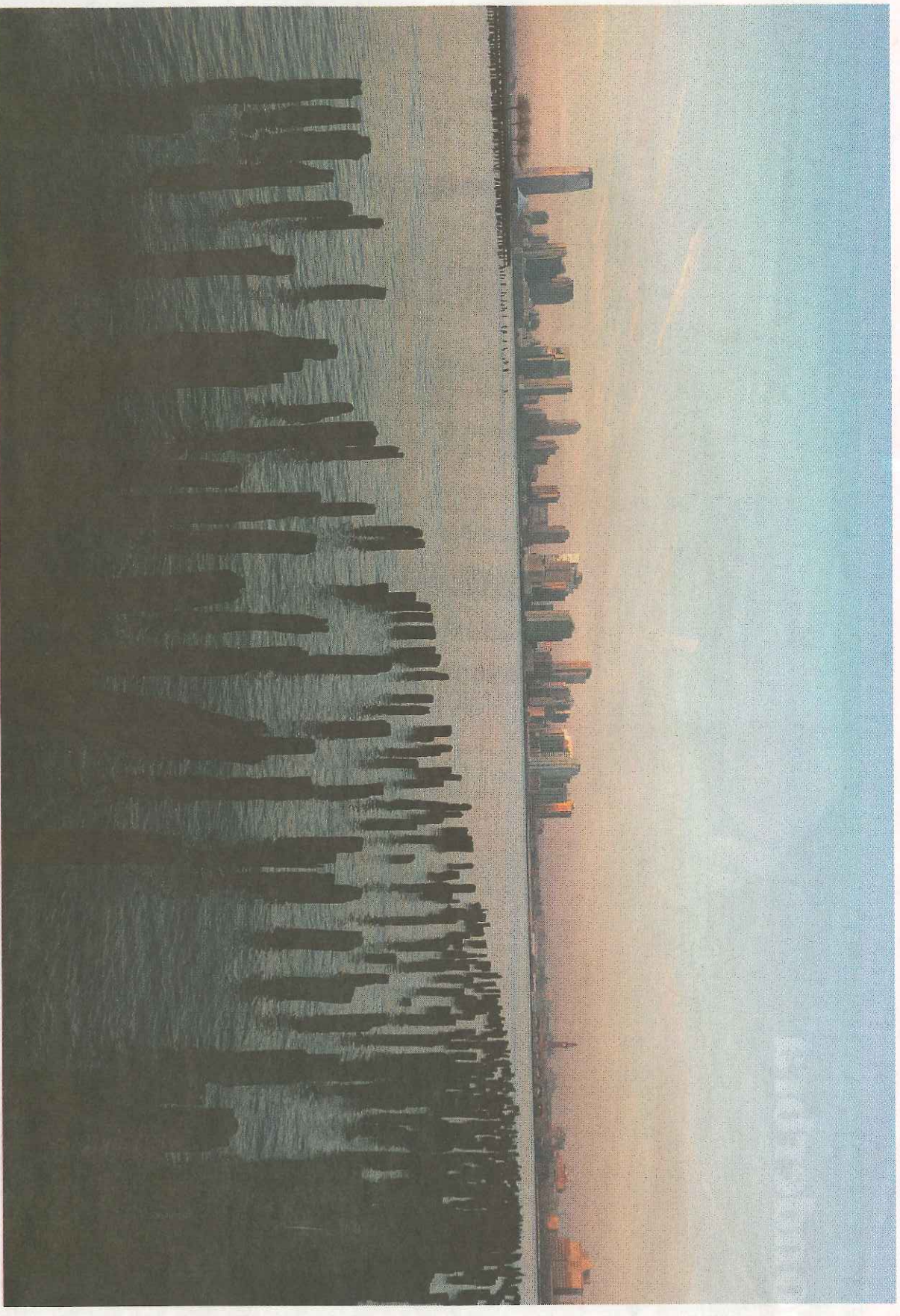
Vi hamnar i mysiga kvarter med färgsprakande graffitikonst på väggarna. Den bohemiska atmosfären ligger som en rusig dimma över stadsdelen som luktar missänkt mycket gräs. Här har nog en och annan konstnär hittat svaren på livets stora frågor, med hjälp av diverse örtblandningar gissar jag. Vi går till Peter Pan Bakery på 727 Manhattan Avenue, ett munkställe med ett utbud som skulle få vilken amerikansk poliskonstapel som helst att dregla sig muntorr. Min bror Vectors jackslag är pudrigt vit av sockerfätt snöfall från munkarna när vi lämnar kaféet.

I BROOKLYNS POLSKA KVARTER hittar vi en tegelvägg i solida som inte ville släppa oss vidare. Den suger oss fast och vi blir ett med de terrakotafärgade stenarna bakom ryggen. Som kameleoner absorberar vi varje stråle av solig värme som lyser i våra vinterbleka ansikten som strålkastare. Vårkänslor – i december?!

BROOKLYNÖN VISAR SIG VARA MER ÄN BARA mysiga invandrarkvarter med himmelska donuts och husvägar som skvallrar om vår. Vid flodkanten promenerar vi

RESAN TILL NEW YORK FÅR SIG EN PUDERLÄTT touch av fashion och flard, tack vare Carrie och gänget i Sex and the City-serien, som utspelar sig just i den här staden. Som hängiven SATC-tittare kan jag inte låta bli att följa deras seilertackspår. Så jag går dem hack i häl, så trippande jag kan i mina fortriktiga, väldämpade gymnaskor. Jag svassar fram (nästan) lika smitsigt som de fyra fashionistorna, ända fram till Magnolia Bakery på 401 Bleeker Street. Där jag uppenbarligen inte är den enda att stå med tappad haka och snälvattnet rinnande utanför skyffönstret. Kaféet och dess sockerstötta muffinsar har blivit världsökända sedan de medverkade i tv-serien. Kön ringlar sig kilometerlång kring kvartret, och när jag väl kommer inantör Parleporten öppnar sig självaaste muffinshimlen. Stora och ännu större, med glasyr, topping och strössel, jag får håll i tänderna bara av att kolla på godsakerna.

PÅ ANNANDAGEN, BOXING DAY, väcker familjen mig med skönsång och sol utanför fönstret. Det är min födelsedag och dagen till ära är planen att utforska Brooklyn.

DAGEN EFTER KVÄLLEN FÖRE, vaknar jag upp med en hals som torkat ihop av skrämmande hockeypop. Att sitta tyst och lyssna i en kyrkbänk kändes som en ypperlig dagsaktivitet just då. De norra kvarteren, Queens, i New York är en lika stor del av staden som själva Manhattan själv.

BAPTISTKYRKAN SOM VI HAR TUREN ATT

SMITA IN I strax innan gudstjänstens början, tar emot oss med öppna famnar: Svarta, stora, rynkiga, glada är de alla och hälsar på oss mjölkvita, gapande turister. Till en början värmer de upp med svängiga låtar och trevliga hejarop, men takten ökar och fler psalmer och prediktor får kyrkkönsstran att skalla. Efter några timmars missionerande väntar mina ovana kyrkörer. Men mathinlens nya trend soulfood väntar strax bakom hörnet. En halv double deep fried chicken på väffla – med gräddade på det – lägger sig som ett smäck i magen och förvandlar den smått skräckinjagande kyrkupplevelsen till ett gott minne att skratta åt.

DAGEN DÄR PÅ var första morgonen med gräddvit himmel och då solen lyste med sin frånvaro utanför förstret. Vilket betydde museidag, all in! The Museum of Modern Art, MoMA, är enormt stort och stilstarkt enkelt och rent. Ett futuristiskt palats i Midtown av Manhattans med konstupveier, där höjdlare som Picasso, Kahlo, Rivera och Warhol slås om väggrummet. Museet har ofta vägrade och banbrytande utställningar, och räknas som ett av de viktigaste museerna i världen inom modern konst. Dock flippade den tredje våningen ur totalt med sina döda harar och torkade snoppar. Gränsen när konst bara blir konstig är härifrån, även om det förstås ligger i betraktarens ögon. Så pass djup konst som skrumpanande fallosymboler får magen att kurrå, så vi gick över Broadway till Island Burgers. Här serveras rejäla hamburgare och matiga pommies. Usidan var inte mycket att hurra för, men det är väl insidan som räknas! Speciellt när det hamnar i magtrakten. Kött som består av kött och inget annat, juvligt goda french fries och förstås en sötsiktig shake. Mattar definitivt en hungrig konstnare.

KONSTKAVALKADEN FÖR DENNA RESA slutade inte vid MoMA. Med öppna sinnen och vidgat konstbegrepp stegade vi in på Solomon R. Guggenheim Museum, en obligatorisk kulturell tugga av Äpplet. Det hypermoderna museet är ju en skattekammarfästa av flummiga skapelser, och en riktig guldkruva om man är på jakt efter nya dimensioner och annorlunda visioner. Spiratrappan uppåt snurrade till våra synfält och det kändes som ett rullband inuti ett snäckhus. Byggnaden är ritad av Frank Lloyd Wright och ligger på Upper East Side av Manhattans.

DE RESTERANDE JULDAGARNA PASSERAR förbi i en trällig melodi av nyrostade bagels, prassliga dollarseklar och blinkande trafikljus. När jag lämnar New York efter knappa veckan, vet jag redan vad som står på nästa års önskelista: ett återbesök i staden som aldrig sover.